

SBOHEM, PANE DOCENTE ...

Významný moravský psycholog docent dr. Boleslav Bárta, CSc., jedna ze zakladatelských osobností klinické a poradenské psychologie u nás, zemřel 30. 5. 1991 ve věku 62 let.

Jeho význam necht' posoudí povolanejší. Byli jsme jeho žáky a po nějakou dobu i spolupracovníky, a tak na jeho paměť přidejme pár slov. Katedra psychologie brněnské university byla v šedesátých letech pracovištěm řady výrazně profilovaných osobností. Docent Bárta patřil k těm, kteří učili posluchače kázni, stáli oběma nohama v praxi, věděli, co se od psychologa po promoci očekává. Vedl své posluchače ke znalosti cizích jazyků, nutil je pracovat s odbornými cizojazyčnými texty. Pan docent zkoušival přísně. Nejen my, ale jistě i mnozí další po letech ocenili jeho „samizdatový“ psychopatologický slovník, který se posluchači museli naučit „jak když bičem mrská“. Díky tomu se na odborném fóru dokázali domluvit s psychiatry. Podstatný byl přínos doc. Bárty v poradenství, které v té době zdaleka nebylo dotvořeným a fungujícím systémem. Bratislavská PVK a její brněnská jmenovkyně byly nejstaršími institucemi. Brno symbolizoval, probíjával a tvořil doc. Bárta. Jen na okraj — po dlouhou dobu zcela zdarma. Byl-li někdo, kdo si z peněz nikdy modlu nedělal, byl to pan docent. Psát o nepochopení úředníků, o klaccích házených pod nohy ze strany ministerstva školství, to by bylo jen nošením dříví do lesa. Pan docent to vše zvládal s vehemencí sobě vlastní a obdivuhodným optimismem.

Na sklonku šedesátých let založil Společnost pro Moravu a Slezsko, napsal několik novinových článků, které „nešly normalizátorům pod vousy“, a ti mu to nezapoměli. Po odchodu z fakulty mohl ještě nějakou dobu setrvat na PVK. Útoky proti její smysluplné koncepci nabývaly na intenzitě. Pan docent svůj boj nevzdával. Kolegové, dnes působící v pedagogicko-psychologických poradnách na jižní Moravě, pravděpodobně již neví, že většina těchto institucí vznikla do značné míry díky organizačnímu úsilí a houževnatosti doc. Bárty.

Vědců, kteří zorganizovali symposium je mnoho. Málo je však těch, kteří je nejen v rekordně krátké době zajistili, ale napsali pro ně „pod pseudonymem“ většinu referátů. Symposium o základních teoretických otázkách, praktických zkušenostech a dalším směru rozvoje psychologické výchovné péče v březnu 1972 v Brně, bylo po všech stránkách dílem docenta Bárty. Sedmnáct v programu uvedených autorů bylo podepsáno na Bártových textech. Do tajů autorství nezasvěcený doc. Hvozdík byl jedním z referátů zaujat natolik, že referujícímu nabídl místo na své katedře psychologie.

Normalizace pokračovala a doc. Bárta musel odejít i z poradenství. Bojoval i pak, mnohdy až příliš vehementně, málo takticky. Taktika nebyla ostatně nikdy jeho silnou stránkou. Za svůj boj platil i zdravotně — mimo jiné i dvěma infarkty.

Po listopadu 1989 neodpočíval na vavřínech rehabilitace. Dokázal probudit k životu Společnost pro Moravu a Slezsko a dovést ji do parlamentu. Ne se vším, co podnikal, jsme dokázali souhlasit. Kroutili jsme hlavou nad pozitivním výsledkem lustrace a chtěli i věřit Bártově obraně. Nevíme, zda dnes „stojí před tváří boží spravedlivý“. Pan docent nám však navždy zůstane v paměti se sklenkou jihomoravské frankovky (z jižního svahu), s úsměvem, s vervou, láskou k Moravě i ke Slovensku. Jako člověk bourající mýty a bojující za to, co považoval za správné. Jako muž, který nás ledacos naučil.

Čest jeho památce.

Tomáš Novák, Věra Capponi